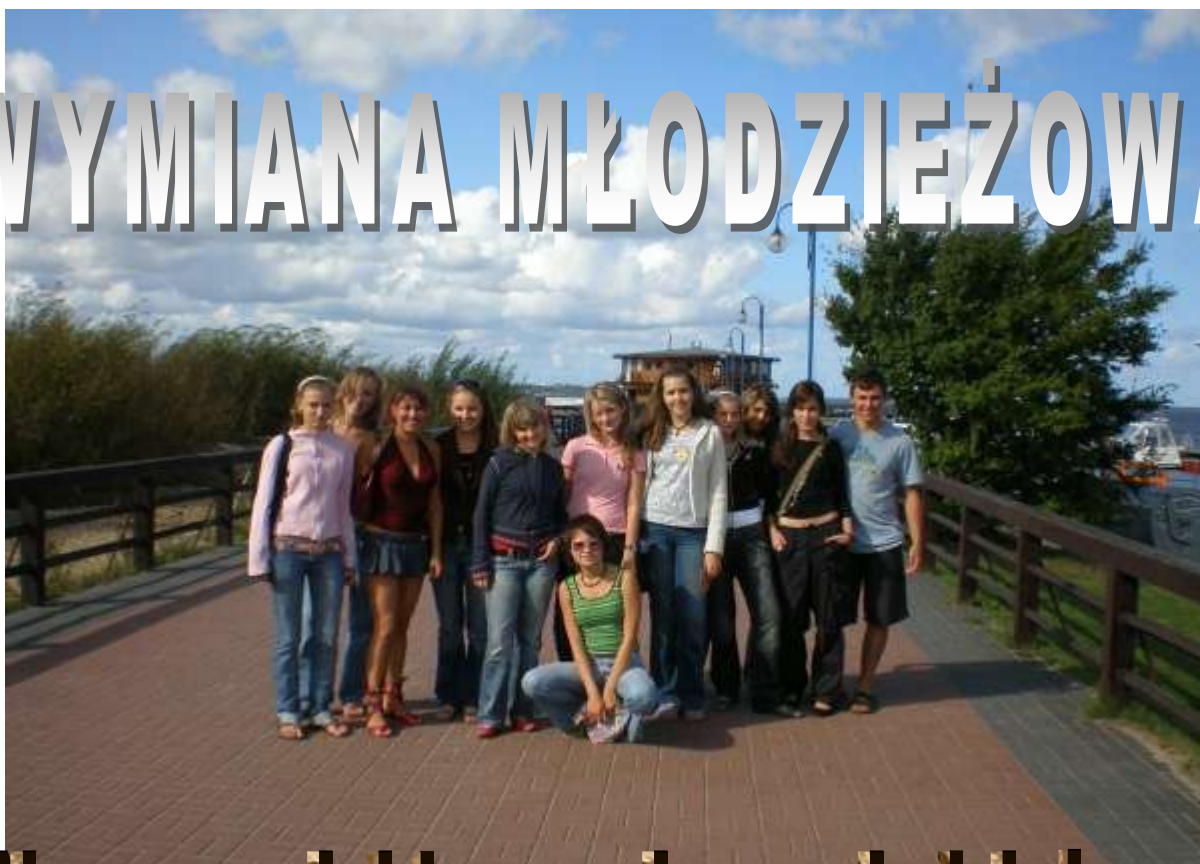

WYMIANA MŁODZIEŻOWA

**Nasze projekty wymiany młodzieżowej
z wybranymi krajami Unii Europejskiej
jako element poznania kultur**

Opracowali:
Monika Rogacin
Ilona Niedźwiedź
Igor Bajena
pod opieką:
pani Bernardy Sadowsnik

Wymiana młodzieżowa – jak, po co i dlaczego?

autor: Igor Bajena, Ilona Niedźwiedz i Monika Rogacin

Coraz częściej i coraz więcej mówi się o tym, że młodzież powinna poznawać elementy innych kultur europejskich, zwłaszcza po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Ułatwieniem tego zadania są m.in. Wymiany Młodzieżowe, o których mowa w projektach UE dotyczących młodzieży. Wymiana Młodzieżowa nie cieszy się zbyt dużą popularnością w Polsce, więc pewnie wielu czytelników zadaje sobie pytanie, co to tak właściwie jest. Otóż, polega to na czasowej wymianie pewnej grupy osób z jednego kraju z drugą grupą osób z innego państwa na pewien czas. Wymiany młodzieżowe istnieją po to, by umożliwić młodzieży zrealizowanie, wspólnie z rówieśnikami z zagranicy, wspólnego przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie to powinno być zgodne z zainteresowaniami uczestników. Każda Wymiana powinna mieć jasno określony cel i temat. Trzeba wiedzieć, w jakim celu odbędzie się spotkanie i co młodzież będzie tam robić. Dlatego należy dobrze zaplanować program wizyty za granicą lub partnerów zagranicznych w Polsce. Taki program powinien składać się kilkunastu a nawet kilkudziesięciu punktów. Dlatego nazywamy go projektem.

Czas trwania takiej wymiany wynosi od 6 do 21 dni. Liczba uczestników powinna być większa od 16, ale mniejsza od 60 osób. Zaś wiek młodzieży od 13 do 25 lat. Powyższe wymagania określone są podstawowymi zasadami wymiany młodzieży.

W ramach wymian młodzieży powstał program: „Młodzież w działaniu”. Dzięki niemu młodzież z Wrocławia wspólnie z Hiszpanami i Litwinami zastanawiała się nad swoją przyszłością w Unii Europejskiej. Bezrobotni mieszkańcy podwałbrzyskich wsi razem z Niemcami i Czechami stworzyli spektakl teatralny. A licealiści z Sannik wraz ze swoimi francuskimi rówieśnikami dyskutowali o rozwoju miast i polityce młodzieżowej w obu krajach.

Program "Młodzież w działaniu" współfinansuje wymiany młodzieży. Oznacza to, że część jej kosztów musi pokryć młodzież. Można też poszukać dodatkowych źródeł finansowania (np. dotacje z urzędu miasta, prywatni sponsorzy, itp.) Wysokość dofinansowania z programu zależy od takich czynników jak liczba uczestników czy liczba państw, z jakich pochodzą grupy

partnerskie. Decyduje o tym także rola, jaką organizacja młodzieżowa pełni w projekcie, tzn. czy jest grupą goszczącą, wysyłającą czy koordynującą. Dofinansowanie projektu wymiany może pokryć koszty podróży międzynarodowej uczestników w grupy wysyłającej, koszty wizyty przygotowawczej, koszty przygotowania działań i uczestników (telefon, Internet, materiały), koszty działań, bezpośrednio związanych z wymianą (zakwaterowanie, wyżywienie, transport, bilety do muzeów, itp.), koszty specjalne (związane np. z udziałem w wymianie osób niepełnosprawnych), a także koszty tzw. waloryzacji, czyli działań promujących projekt i jego osiągnięcia.

Projekt dofinansowuje dwustronne, trójstronne i wielostronne spotkania grup młodzieży z krajów uczestniczących w programie. Istnieje również możliwość zorganizowania Wymiany z udziałem grup z tzw. "Krajów Partnerskich", czyli takich, które nie uczestniczą w programie "Młodzież w działaniu" (np. Ukraina, Białoruś, Rosja, kraje bałkańskie) - jest to możliwe przy wsparciu w ramach nowej Akcji 3. - Młodzież w Świecie.

Wielu z nas, słysząc nazwę „wymiana młodzieżowa” „uśmiecha się, gdyż po mimo powszechnej wiedzy i orientacji w tym temacie, tak naprawdę mało kto z nas wie, jak należy zgłosić swoją kandydaturę i chęć wzięcia udziału w tym przedsięwzięciu.

Większa część z nas nie zdaje sobie sprawy z tego, że każdy młody człowiek może wziąć w tym udział. Uwierzymy, że dla chcącego nic trudnego. Oto przykład, w jaki sposób można na wiazać współpracę z Narodową Agencją Programu „Młodzież w działaniu”. Oto wymagania stawiane idealnym kandydatom:

- doświadczenie w prowadzeniu szkoleń o różnej tematyce – w szczególności skierowanych do młodzieży, np. praca w zespole, rozwiązywanie konfliktów, rozwój osobisty, zarządzanie projektem, itp.)
 - znajomość Akcji 2 – Wolontariat Europejski oraz przynajmniej podstawowa znajomość Programu „Młodzież w działaniu”
 - znajomość zagadnień międzykulturowych (intercultural learning)
 - znajomość zagadnień związanych z wolontariatem międzynarodowym
 - doskonale umiejętności komunikacyjne i koordynujące
 - bardzo dobra znajomość języka angielskiego
 - gotowość do szczegółowego planowania swojego kalendarza z wyprzedzeniem 1,5 rocznym
 - gotowość do częstych wyjazdów.
- Dodatkowymi atutami mają być:

- doświadczenie w kilkumiesięcznych pobytach za granicą
- znajomość języków obcych
- doświadczenie w pracy wolontariackiej
- doświadczenie w realizacji projektów EVS
- doświadczenie w pracy z młodzieżą (w szczególności – z młodzieżą z mniejszymi szansami)

Natomiast ze swojej strony oferują:

- ciekawą, dorywczą pracę
- pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez organizowanie szkoleń dla trenerów i umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach za granicą

Do zadań wybranych osób będą należały:

- współpraca przy tworzeniu modułów szkoleniowych
- prowadzenie zajęć dla wolontariuszy (z Polski lub innych krajów europejskich) wskazywanych przez Narodową Agencję.

Jeżeli jesteście zainteresowani spróbujcie własnych sił, sprawdźcie samych siebie, prześlijcie list motywacyjny i formularz zgłoszenia na adres:

Narodowa Agencja Programu „Młodzież w działaniu”

ul. Mokotowska 43

00-551 Warszawa

Z dopiskiem „Trener EVS”

Lub e-mailem na adres: a.moskwiak@frse.org.pl

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa 14 kwietnia br.

Aczkolwiek nasza szkoła nie bierze w tym udziału, uważamy, że jest to ciekawy temat i pomyśl jednoczenia młodzieży z różnych zakątków naszego globu. W takich akcjach wyznaczenie, kolor skóry, itp. nie mają najmniejszego znaczenia. Projekt jest więc idealny w kreowaniu osobowości i postaw moralnych młodych ludzi.

Okres I i II wojny światowej miał duże odzwierciedlenie w życiu ówczesnej ludności. Postawa takich przywódców jak Hitler i Stalin w znacznym stopniu zaważyła na losach i relacjach międzyludzkich. Najlepszym przykładem jest traktowanie Słowian i Żydów jak podgatunek. Prześladowania, morderstwa, konfiskata mienia to nieliczne postawy dążące do zagłady i zarządzania światem oraz innymi ludźmi. Historia Katynia i obozów w Oświęcimiu jest nam bardzo dobrze znana. Myślimy, że każdemu z nas zależy, aby ta przykra historia nie powtórzyła się już nigdy więcej. Taki cel stawiają sobie organizacje biorące udział w Wymianach Młodzieżowych. Chcą one szerzyć tolerancję, szacunek i miłość do drugiego człowieka nie tuszując wydarzeń z historii. Trzeba odbudować więzi zerwane w tamtym okresie. Nie możemy wciąż żyć czując do siebie nienawiść i urazę. Życie toczy się dalej, historia jest rzeczą istotną, o której nie można zapomnieć, ale należy

wybaczać i niszczyć postawione przez naszych przodków bariery i mury. Świat bez tolerancji nie miałby szans na przetrwanie.

Dzięki takim inicjatywom jak wymiana młodzieżowa można odbyć nie tylko ciekawą wycieczkę do innego kraju, ale także poznać nowych kolegów z zupełnie innego państwa, o innej kulturze, języku a także zwyczajach. Dlatego takie projekty jak wymiana młodzieżowa pomagają nam w pokonywaniu różnych barier pomiędzy państwami europejskimi i poznawaniu zupełnie nowych kultur i obyczajów.

Wymiana Młodzieżowa zwalczająca rasizm

Autor: Igor Bajena i Monika Rogacin

Stowarzyszenie Ludzi Twórczych „Galeria” jest dobrowolnym, samorządnym i trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Powstało z inicjatywy twórców skupionych wokół regionalnej galerii rękodzieła w Jarnołtówku, nauczycieli współpracujących z galerią oraz ludzi zaprzyjaźnionych. W 2005 roku stowarzyszenie zorganizowało Wystawę Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży, imprezę turystyczno-artystyczną z okazji pierwszego dnia wiosny, imprezę folklorystyczną "Noc Świętojańska".

To właśnie ta organizacja wykrzesła iskrę, która doprowadziła do wymiany 10 Polaków z 10 Czechami. Projekt dotyczył kwestii zwalczania nietolerancji i rasizmu. Uczestnicy brali udział w warsztatach bębniarskich, pantomimy oraz architektonicznych, podczas której zbudowali wioskę afrykańską. Przez cały czas trwania spotkania prowadzono "Złotą Księgę", która stała się czymś w rodzaju kroniki. Punktem kończącym wymianę było widowisko plenerowe - koncert i spektakl, dla mieszkańców regionu propagujące szacunek, równość i odmienność.

To doskonały przykład pozytywnego działania wymiany młodzieżowej w kierunku zwalczania rasizmu, który niestety, jest ostatnio bardzo popularny zarówno wśród dorosłych jak i młodzieży. To bardzo niepokojące zjawisko stało się przyczyną wielu nieporozumień między młodzieżą na całym świecie. Młodzi ludzie nieświadomie budują między sobą bariery, stawiają wysokie mury, nie myśląc, jak to może wpłynąć na późniejsze stosunki, np. zawodowe pomiędzy przedstawicielami różnych państw.

Wymiana Młodzieżowa zrzesza młodych ludzi wielu państw i pokazuje im, że tak naprawdę nieważny jest kolor skóry, wyznanie czy też narodowość, wszyscy jesteśmy tak samo wartościowi, a różnice wynikają z różnorodności tradycji i kultur to zjawisko najzupełniej normalne. Pomyślmy jak wyglądałby świat, gdybyśmy wszyscy byli tacy sami. Wymiana młodych ludzi między sąsiednimi państwami po maga nam wszystkim to zrozumieć.

Rasizm zostaje pokonany przez chęć zawarcia nowych znajomości, przyjaźni oraz zespalania państw zarówno tych należących do Unii Europejskiej jak i tych spoza jej grona. Uczymy się tolerancji, tego, że nie każdy musi mieć taki sam kolor skóry, kierować się tymi samymi pobudkami, czy mieć takie same poglądy. Jest to swoista nauka szacunku dla odmienności młodzieży różnych narodowości. Dowodzi to, iż młodzież biorąca udział w Wymianie Młodzieżowej nie boi się podejmować na forum międzynarodowym nawet tak trudnych problemów, jakim jest rasizm. Zjawisko to najlepiej zwalczać poprzez poznanie kultur innych niż nasza, ponieważ to właśnie niewiedza jest przyczyną tak niepokojącego problemu. Gdy młodzi ludzie poznają przedstawicieli innych kultur, zaczynają głębiej rozumieć, że tak naprawdę różnice są minimalne, a po pewnym czasie w ogóle się zacierają i przestajemy zwracać uwagę na to, co kiedyś w ustach naszych bądź też naszych znajomych było przedmiotem kpin i wyszydzania.

To wszystko gwarantuje nam projekt Wymiany Młodzieżowej, który jak widać, dużo może zdziałać, wiele w świecie naprawić.

Młodzi dziennikarze w Austrii

autor: Igor Bajena

Wnioskodawcą tego projektu była grupa młodych dziennikarzy, którzy utworzyli własny zespół redakcyjny i nawiązali współpracę ze szkolnymi gazetkami. Ich teksty zostały opublikowane w lokalnej gazecie, współpracowali też z regionalną rozgłośnią przy przygotowywaniu materiałów radiowych. Organizacją wspierającą był Miejski Ośrodek Kultury w Zawierciu.

Ich projekt przewidywał wymianę młodzieżową z 12 Austriakami i miał na celu zapoznanie się z kulturą partnerów, konfrontację rzeczywistości z wzajemnymi wyobrażeniami. Uczestnicy brali udział w różnych warsztatach, spotkaniach, grach integracyjnych. Wszystkie zdobyte podczas spotkania informacje zostały

opracowane na wspólnych warsztatach dziennikarskich w formie multimedialnej. Opracowane materiały zostaną zamieszczone, w dwóch językach, polskim i niemieckim, w specjalnej publikacji, jaka ukaże się na łamach lokalnej gazety.

Ten projekt w dużym stopniu rozwijał zainteresowania polskiej młodzieży, a także pozwolił na poznanie zupełnie obcej, austriackiej kultury. Młodzież mogła wykazać się swoimi umiejętnościami dziennikarskimi i w dużym stopniu rozwinąć swoje umiejętności.

Sztuka łączy polskie i niemieckie serca

autor: Ilona Niedźwiedz

Program polsko- niemieckiej współpracy partnerskiej szkół powstał w 2001 roku. Wspólnym zainteresowaniem młodzieży jest sztuka.

Zajęcia podczas spotkań polegają na dzieleniu się swoimi doznaniem, refleksjami, gustem i upodobaniami artystycznym na podłożu oglądanych prac. Ważna jest także inicjatywa własna i tworzenie własnych dzieł. Przy malowaniu młodzież porozumiewała się na zmianę językiem polskim, niemieckim oraz angielskim. Oczywiście było to ogromne wyzwanie, poprzedzone odpowiednimi przygotowaniem. Umiejętności językowe także doskazywano poprzez wspólne przebywanie w trakcie zwiedzania rejonów:

niemieckiego i polskiego oraz podczas gościny u rodzin niemieckich i polskich.

Co najważniejsze, podsumowań i ocen spotkań dokonuje sama młodzież. Może ona wyrażać własne opinie, przekazywać odczucia, a także dzielić się własnymi propozycjami na kolejny zjazd. Spotkania jak do tej pory były oceniane pozytywnie. Młodzież wyrażała zadowolenie z przebiegu programu, realizacji projektu plastycznego. Okazywała wdzięczność gospodarzom za dbałość o wszelkie potrzeby - od najprostszych życiowych po potrzebę obcowania ze sztuką w najlepszych galeriach i muzeach regionu niemieckiego: Troisdorf, Kolonii, Bonn, Brüll, Königswinter, Siegburgu, Linz, także w Polsce: Kraków, Nowy Wiśnicz, Bochnia, Oświęcim. Wszelkie uwagi młodzieży są notowane i monitorowane - i stanowią podstawową informację do tworzenia kolejnych programów.

Wkład finansowy obydwóch szkół jest zróżnicowany. W Polsce głównie ma postać zasobów rzeczowych, jak: lokale, materiały twórcze: gлина, gips, farby, itp. Opiera się także o sponsoring rodziców młodzieży zarówno z Polski, jak i z Niemiec oraz bazę lokalną internatu w PLSP.

Dzieła twórcze uczniów zdobiją elewacje zewnętrzne i wewnętrzne Gesamtschule Troisdorf. W LP Nowy Wiśnicz znajdują się gabloty opisujące poszczególne programy. Znajdują się w nich zdjęcia, artykuły z czasopism oraz stała ekspozycja kilku prac wykonanych podczas programów w Polsce.

Zadaniem współpracy polsko- niemieckiej jest opracowanie i wspólne realizowanie programu kulturalnego oraz działania plastycznego poprzez zaangażowanie młodzieży i pedagogów szkół partnerskich.

Cele współpracy:

1. Spotkania młodzieży z partnerskich szkół poprzez wymiany szkolne.
2. Stworzenie i realizowanie wspólnych koncepcji programów.
3. Wzajemna pomoc i otwartość w realizowaniu projektów plastycznych.
4. Współpraca młodzieży i pedagogów obu szkół.
5. Nawiązywanie znajomości i kontaktów partnerskich.
6. Umiejętność porozumienia się pomiędzy młodzieżą, w tym kształcenie języków obcych.
7. Współpraca ze środowiskami różnych stron obu krajów.
8. Zrealizowanie projektu plastycznego i całego planu programu w zaplanowanym czasie.

Każdy program ma na celu:

- zapobieganie brakowi tolerancji,
- poznawanie różnorodności poglądów,
- wzajemna otwartość,

- zdobywanie nowych doświadczeń,
- poznawanie innej kultury,
- wzajemne porozumienie pomimo dużych różnic kulturowych i społecznych,
- przełamywanie barier językowych,
- budowanie przyjaźni polsko-niemieckiej,
- nawiązanie do historii krajów i innych narodów,
- planowanie i wykonywanie wspólnych zadań nawiązujących do więzi narodów,
- możliwość poznania i doświadczenia sposobu wykonywania prac w dwu szkołach,
- możliwość pracy w grupach na różnych specjalizacjach,
- wspólne przeżycie fantastycznych chwil.

Koordinatorem programów są Hans Hinterkeuser (Niemcy) i Sławomir Nitendel (Polska).

Każdy realizowany program, określony tematem, odnosi się zarówno do przeszłości, teraźniejszości i do przyszłości. Przygotowaniem do programów zajmują się organizatorzy z partnerskich szkół, którzy wspólnie opracowują programy, dbają o temat pracy (nawiązując do aktualnych wydarzeń), jaki za każdym razem będzie poruszany oraz zabiegają o wszelkie zasoby, w tym lokalowe i rzeczowe.

Współpraca szkół PLSP w Nowym Wiśniczu i Gesamtschule-Europaschule Troisdorf rozpoczęła się za pośrednictwem absolwentki PLSP w Nowym Wiśniczu Anety Jęczmyk, obecnie pracującej i mieszkającej z własną rodziną w Troisdorfie.

Dotychczasowe działania:

Termin: 20 - 30 października 2001 roku

Miejsce: Troisdorf

Hasło: *Begegnung-Toleranz-Offenheit (Spotkanie-Tolerancja-Otwartość)*

Termin: 16-23 marca 2002 roku

Miejsce: Nowy Wiśnicz

Hasło: *Europa naszym domem*

Termin: 9-16 marca 2003 roku

Miejsce: Troisdorf

Hasło: *Freunde in Europe (Przyjaciele w Europie)*

Do partnerskich szkół dołączyła francuska szkoła z **Palaiseau**.

Termin: 4 - 12 kwietnia 2003 roku

Miejsce: Nowy Wiśnicz

Hasło: *Przyjaciele (Przyjaciele w Europie)*

Temat odnosił się do dwóch postaci: Władysława Szpilmana i Wilhelma Adalberta Hosenfelda. Pracy twórczej towarzyszyła muzyka Fryderyka Chopina z nagrań płytowych w wykonaniu wielkiego pianisty i kompozytora Władysława Szpilmana oraz kompozycje muzyczne samego wykonawcy.

Termin: 25 marca - 1 kwietnia 2004 roku

Miejsce: Nowy Wiśnicz

Hasło: *Wizja*

Termin: 5-15 maja 2004 roku

Miejsce: Troisdorf

Hasło: *Einblicke, Ausblicke (Wglądy, widoki)*

Termin: 21 - 30 kwietnia 2005 roku

Miejsce: Troisdorf

Hasło: *Denk-mal! (Wglądy, widoki)*

Zwrot *Denk-mal* dosłownie może określać *pomnik*, ale tutaj odnosił się i nawiązywał zarówno do przeszłości i niedawnych wydarzeń związanych z głośnymi obchodami 60-lecia wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Auschwitz - Birkenau.

Termin: 20 - 26 listopada 2005 roku

Miejsce: Nowy Wiśnicz

Hasło: *Wielcy klasycy w wizjach współczesnej młodzieży*

Ostatnie spotkanie po raz drugi zostało nagrodzone przez rejon Rhein-Sieg-Kreis, tym razem nagrodą był wyjazd do Brukseli 12-osobowej grupy (po sześciu uczniów z Polski i Niemiec) z opiekunami.

W dniu 11.01.2006r. nagrodzeni udali się do Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Koszty pobytu u partnerów w Niemczech, od 9 do 13 stycznia 2006 roku, zostały pokryte z funduszy niemieckich, a sam wyjazd do Brukseli był nagrodą fundowaną przez wymieniony już rejon Rhein-Sieg-Kreis, organizatora wyjazdu do Brukseli. Polacy pokryli jedynie koszty podróży z Nowego Wiśnicza do Kolonii. Głównym punktem było spotkanie w Parlamencie Europejskim z eurodeputowaną, Ruth Hieronymi.

Gospodarka i turystyka na plus

autor: Ilona Niedźwiedź i Monika Rogacin

Dzięki Wymianie Młodzieżowej wiele państw, miast i małych miasteczek biorących w niej udział odnosi korzyści turystyczne i gospodarcze. Mają szansę na wypromowanie się, pokazując najpiękniejsze zakątki oraz rozbudowane aglomeracje. Rozwinięta sieć komunikacji miejskiej stwarza nowe możliwości, np. luksusowego i szybkiego przemieszczania się niezależnie od odległości i ukształtowania powierzchni terenu z jednego punktu do drugiego. Telekomunikacja nie stawia żadnych barier, a wręcz otwiera perspektywy Wymiany Młodzieżowej. Rezerwacje obniża koszty podróży,

dzięki czemu fundusze przeznaczone na cele agencji można lepiej wykorzystać organizując więcej atrakcji. Znaczącą rolę odgrywa specjalnie ułożony plan Wymiany Młodzieżowej. Jak wiadomo, oprócz budowania więzi między młodzieżą ma on na celu zainteresowanie kulturą, historią, położeniem i walorami danego kraju.

W interesie każdego miasta jest zaplanowanie pobytu młodych ludzi tak, aby w jak najkrótszym czasie dowiedzieli się i zobaczyli jak najwięcej, a jednocześnie nie byli przytłoczeni dostarczoną im wiedzą.

Ważnym elementem jest również zaakceptowanie wolnego czasu poprzez rozmaite rozrywki. Ciekawym wydarzeniem kulturalnym promującym dany region byłby koncert, wyjście do kina, teatru, opery, ale także zwiedzanie muzeów oraz prelekcje w bibliotece. Wieczory mogłyby być spędzane w kafejkach lub dyskotekach w zależności od gustu. Jak wiadomo, turysta chciałby mieć z każdej podróży jakąś pamiątkę. Dlatego też sklepy z pamiątkami, regionalnymi wyrobami miałyby pole do popisu i swoje „pięć minut”. W ten sposób dane miasto odniosłoby korzyści materialne poprzez proponowanie towarów i usług zagranicznym gościom.

Serdeczne powitanie, miła atmosfera, niezapomniane wrażenia oraz nawiązane znajomości i przyjaźnie byłyby powodem do kolejnych odwiedzin. Sądymy, że uczestnicy Wymiany Młodzieżowej będą się chętnie dzielić ze swoimi rodakami wrażeniami z odbytej podróży. Byłaby to ogromna szansa dla naszego państwa, województwa, a przede wszystkim regionu. Okolice Białej Podlaskiej posiadają ciekawą i różnorodną historię, a także niepowtarzalne zabytki. Przykładem jest stadnina koni w Janowie Podlaskim, która osiągnęła prestiż na światowym poziomie, a także Bazylika pw. Św. Anny w Kodniu, słynąca z cudownego obrazu. Pięknym miejscem jest także park Radziwiłłowski oraz znajdujące się w nim wały obronne, armaty oraz pozostałości kompleksu pałacowego Radziwiłłów. Wielbiciele pięknych krajobrazów oraz nietkniętej przez człowieka natury z pewnością odnaleźliby się w Krajobrazowym Parku „Podlaski Przełom Bugu”, a także w ośrodkach turystycznych w malowniczych Serpelicach. Nasze miasto - Biała Podlaska jest miejscem przenikania się wielu kultur i regli.

Bazylika pw. Św. Anny w Kodniu

Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu”

Stowarzyszenie SZANSA pomocną ręką dla młodzieży

autor: Ilona Niedźwiedź

Oto niektóre Wymiany Młodzieżowe i krótkie streszczenia ich działalności. Pokazują one różnorodność tematyczną spotkań organizowanych przez Stowarzyszenie SZANSA. Przygotowują do radzenia sobie w życiu, a także pełnienia różnorodnych funkcji w społeczeństwie, ale także rozwijają zainteresowania.

Wymiana młodzieżowa w Darmstadt (Niemcy) – 1999 rok

Temat wymiany:

Discovering new worlds (Odkrywanie nowych światów)

Wymiana była przygotowana przede wszystkim przez Departament ds. Młodzieży Miasta Darmstadt we współpracy z naszym Stowarzyszeniem i innymi organizacjami młodzieżowymi z Anglii, Czech, Hiszpanii i Włoch.

W całej wymianie uczestniczyło 37 młodych ludzi z 6 państw: Niemiec, Czech, Anglii, Hiszpanii, Włoch i Polski (młodzież ze Stowarzyszenia SZANSA).

Młodzież uczestniczyła w zajęciach nt. Pracy nad umiejętnościami społecznymi oraz w warsztatach radzenia sobie w sytuacjach trudnych, warsztatach pracy twórczej (fotografia, teatr, muzyka, dziennikarstwo), warsztatach edukacji międzykulturowej, warsztatach nt. umiejętności komunikacyjnych.

Projekt był finansowany przez Niemiecką Narodową Agencję Programu "Młodzież dla Europy".

Wymiana młodzieżowa w Huddersfield (Wielka Brytania)-22.10 - 2.11.1999

Temat wymiany:

Looking at exclusion / inclusion through music (Spojrzenie przez muzykę na zagadnienie odrzucenia/włączenia)

Projekt został zainicjowany dzięki współpracy z Community Development Service w Huddersfield i jest rezultatem szkolenia dla pracowników młodzieżowych zorganizowanego przez Stowarzyszenie SZANSA w marcu 1999 r. Głównym celem wymiany było poznanie sposobów wykorzystania muzyki jako wspólnego środka komunikowania się i promowania pozytywnego obrazu samego siebie, zbudowanie zaufania i zwiększenie samooceny poprzez refleksję i wspólną pracę, uczenie się poprzez wspólną pracę w grupie wielokulturowej, rozwinięcie umiejętności związanych z pracą z komputerem i Internetem, wspólne tworzenie muzyki. Uczestnikami wymiany była grupa 10 młodych ludzi w wieku 15-18 lat, którzy uczestniczą w zajęciach grupowych organizowanych przez stowarzyszenie oraz grupa 9 młodych ludzi w wieku 15-17 lat z Community Development Service z Huddersfield.

Projekt był finansowany przez Brytyjską Narodową Agencję Programu Komisji Europejskiej "Młodzież dla Europy", Community Development Service w Huddersfield oraz Stowarzyszenie SZANSA.

Wymiana młodzieżowa w Walencji (Hiszpania)

Temat wymiany:

Europe – we see, we want to see – a critical view (Europa, – jaką widzimy, jaką chcemy zobaczyć – spojrzenie krytyczne) – 2000rok

Projekt organizowany wspólnie z organizacją hiszpańską Jovens contra exclusio social.

W wymianie udział wzięła młodzież z 5 krajów: Hiszpanii, Niemiec, Belgii, Białorusi, Polski (młodzież ze Stowarzyszenia SZANSA).

Głównym celem projektu było zachęcenie młodzieży do dyskusji na temat problemów społecznych występujących w Europie, wymiana doświadczeń i poglądów dotyczących sytuacji młodzieży w krajach europejskich, wypracowanie strategii radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz wsparcie młodych ludzi.

Młodzi ludzie mieli niepowtarzalną okazję wymienić się doświadczeniami i poglądami w czasie warsztatów pracy twórczej – wspólne tworzenie muzyki i teatru. Przeprowadzili też ankiety wśród mieszkańców Walencji na temat młodzieży. Zaplanowano wspólne działania i opracowano program wspólnych spotkań.

Wymiana młodzieżowa w Eupen (Belgia)

Latem 2001r. grupa młodzieży ze stowarzyszenia uczestniczyła w wymianie młodzieżowej w Belgii. W spotkaniu uczestniczyli młodzi ludzie z 4 państw: Belgii, Polski, Niemiec i Francji. Tematem wymiany był rasizm i jego konsekwencje. Młodzież dyskutowała, jak przeciwdziałać zjawiskom nietolerancji i dyskryminacji.

Wymiana młodzieżowa w Lindenfels (Niemcy)

W lipcu grupa 5 młodych ludzi brała udział w wymianie młodzieżowej w Niemczech, wspólnie z młodzieżą z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji i Luksemburga. Wymiana zorganizowana została pod tytułem: *Multimedia jako środek porozumienia kultur*. W czasie spotkania młodzież miała możliwość uczestnictwa w warsztatach związanych z edukacją międzykulturową. Uczestnicy pracowali wspólnie nad stworzeniem krótkich filmów wideo dotyczących tematyki różnorodności kulturowej.

Wymiana młodzieżowa w Głogowie.

W dniach 7-18 sierpnia 2003 Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży SZANSA zorganizowało wymianę młodzieży pod hasłem "**R2 - rights and responsibilities**". Wymiana była finansowana przez Narodową Agencję Programu Komisji

Europejskiej "Młodzież". Wzięło w niej udział wzięło 48 młodych ludzi z Polski, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Francji, Włoch i Niemiec. Tematem wymiany były prawa człowieka i wszystkie zagadnienia związane właśnie z nimi: przemoc, nietolerancja, dyskryminacja, rasizm, brak szacunku do innych. Od marca trwały intensywne prace nad organizacją wymiany. Grupy przygotowywały materiały (*video, prezentacje multimedialne, piosenki*), które były wykorzystane w czasie pobytu w Głogowie. Na warsztatach filmowych, plastycznych, fotograficznych oraz dziennikarskich młodzi ludzie zastanawiali się nad wypracowaniem wspólnych wizualnych materiałów edukacyjnych o prawach człowieka. Wymiana zakończyła się prezentacją efektu finalnego w Sali Kryształowej w Ratuszu.

Wymiana młodzieżowa w Darmstadt (Niemcy) – 2004 rok

Wymiana dotyczyła działań kulturalnych młodzieży defaworyzowanej. Wzięła w niej udział młodzież z terenów wiejskich uczestnicząca w pracach Stowarzyszenia

Wymiana młodzieżowa w Głogowie

ER - Equality Required 10-18 sierpnia 2006 r Wymiana młodzieżowa była organizowana w ramach Narodowej Agencji Programu Młodzież (Akcja 1).

Młodzież z 5 krajów (Hiszpanii, Portugalii, Rumunii, Irlandii i Polski) przez 8 dni uczestniczyła w warsztatach filmowych, fotograficznych, graficznych i plastycznych. Celem tych spotkań było stworzenie kampanii społecznej nt. dyskryminacji i nietolerancji. Na koniec wymiany efekty tej pracy zostały zaprezentowane na wystawie w Miejskim Ośrodku Kultury w Głogowie.

Mam nadzieję, że po zapoznaniu się z działalnością Wymian Młodzieżowych zjawisko to stanie się bardziej popularne. Bardzo bym chciała, aby i nasza szkoła otworzyła się na takie zagospodarowanie czasu co stworzy szansę uczniom na nowe doświadczenia, poszerzenie wiedzy, a także rozrywkę. Oczywiście, wszystko ma odzwierciedlenie w czasie i zdaje sobie sprawę, że na takie przełomowe wydarzenie trzeba się odpowiednio przygotować pod wieloma względami, a to wymaga dużo pracy, wyrzeczeń oraz finansów.

Kazachstańska kultura i Polska krew

autor: Ilona Niedźwiedź

W 1991 roku na geopolitycznej mapie świata pojawiło się nowe państwo – Republika Kazachstanu.

Historia i kultura Kazachstanu liczą sobie wiele tysięcy lat. Jeden z centralnych punktów stanowi pytanie o pochodzenie rdzennej populacji – Kazachów, tworzenie się źródeł ich państwowości, rozwoju kultury i tradycji kulturowych oraz wzajemne stosunków z innymi cywilizacjami.

Opierając się na pisemnych źródłach można konstatować, że państwowość Kazachów tworzyła się w 1470 roku na terytorium Kazachstanu. Na terenach południowo-wschodnich - Siedmiorzecza i w dolinie rzeki Czu – kazaskim sultanom Dżanibekowi (ang.: Zhanibek) i Gerejowi udało się stanąć na czele licznych plemion i zjednoczyć je w plemię „kazach”, „kazachi”.

Na początku XVI wieku pod władzą Kasymchana (ang.: Kasymkhan) chanat kazachski u mocnił się, rozszerzyły się jego granice. W jego skład weszły następujące miasta znad Syr-darii: Turkiestan, Otrar, Sajram, Sauran, Sygnak, Suzak i Czimkent (niem.: Tschimkent). Kazachstan stał się dobrze znanym państwem w Azji i Europie.

Chanat Kazachski istniał aż do 1716 roku, kiedy to zmarł ostatni chan wszystkich Kazachów – Taukechan (ang.: Taukekhan) i władza przeszła w ręce wielu stepowych chanów, z których każdy stał na czele jedynie oddzielnych grup Kazachów i terytoriów. Rozpoczął się proces dezintegracji i upadku zakończony wcieleniem państwa w rosyjskie imperium.

Etniczne „kazach”, od którego powstała nazwa państwa, jest słowem pochodzenia turek-tatarskiego. Według opinii większości badaczy, oznacza ono: „wolny człowiek”. Kazachowie byli narodem koczowniczym i rolników kochających swobodę. Posiadali ogromne stada tucznych zwierząt, obfite pastwiska i żyzne ziemie na pogórzach i w dolinach rzek.

Mówiąc o Kazachach i o pierwszym Państwie Kazachskim – Chanacie Kazachskim, należy wiedzieć, że pochodzenie tego narodu tak jak i źródła jego państwowości i kultury datują się z zamierzchłych czasów liczonych w tysiącach lat.

Już w epoce brązu, cztery tysiące lat temu, na terytorium Kazachstanu

mieszkały plemiona tak zwanej kultury andronowskiej i begazy-dandybajewskiej (ang.: Begazy-Dandybay Culture). Zajmowali się uprawianiem ziemi i hodowlą bydła. Ich członkowie byli pierwszorzędnymi wojownikami, którzy opanowali sztukę walki z wykorzystaniem rydwanu wojennego.

Kurhany wybitnych wojowników rozrzucone po kazachskich stepach wyróżniają się ogromnymi rozmiarami nasypu i grobowców. Najbardziej znane to nekropolie Begazy i Dandybaj na stepach Sary-Arki (ang.: Sary-Arca) i Tegisken w rejonie morza Aralskiego (ang.: Priaralie).

Ludzie z tamtej epoki byli nie tylko wspaniałymi wojownikami, pastuchami i rolnikami, ale i doskonałymi metalurgami. Z brązu wytapiali topory, noże, kindżały i ozdoby.

Ludzie żyli w dużych osadach, w ziemiankach i domach budowanych na powierzchni ziemi, ale były też i prastare miasta, otoczone murami obronnymi i fosami, zabudowane domostwami według ustalonego planu. Plemiona te mieszkały na terytorium Kazachstanu przez około tysiąc lat, od XVII wieku p.n.e. do IX-VIII wieku p.n.e.

Potem nadeszła epoka Saków. Słowo: Saki oznaczało „potężnych ludzi”. Tak nazywali ten nowy naród starożytni Persowie, Chińczycy nazywali ich „se”, a Grecy „Scytami” (ang.: Scythians). Wiedli oni koczowniczo, półkoczowniczo i osiadły tryb życia. Ale przede wszystkim byli oni doskonałymi jeźdźcami. Jako pierwsi na świecie Saki nauczyli się strzelać z łuku w pełnym galopie. To właśnie scytyjski-sakski jeździec posłużył za wzór nieustraszonego centaura – człowieka-konia. Szybkie oddziały stepowych rycerzy z górzystych rejonów Eurazji a przede wszystkim z Kazachstanu przeprawiwszy się w VII wieku p.n.e. przez góry Kaukazu, wdarły się do Azji Mniejszej; niszczyły miasta, rabowały pałace i świątynie. Zaniepokojony ich zwycięstwami, car asyryjski Assargadon (680 do 669 roku p.n.e.) dążył do zawarcia z nimi sojuszu i był zmuszony oddać swoją córkę za żonę scytyjskiemu przywódcy Partatua.

Jazda konna Saków pojawiała się pod murami miast Urartu, to w Palestynie, to kierowała się do Egiptu. To właśnie Saki zniszczyli Uracką twierdzę – Teishebaini. Dopiero w końcu VI wieku p.n.e. Powrócili na własne stepy, zabrawszy ze sobą nie tylko zagrabioną zdobycz ale i wiedzę o kulturze Medii, Urartu i Asyrii. Później Saki prowadzili krwawe

wojny z Achemenidami. Właśnie w takiej bitwie z Sakami w 530 roku zginął „cesarz państwa Parsusa z rodu Achemenidów” potężny Kir. Jego głowa, zgodnie z rozkazem scytyjskiej cesarzowej To miris, została rzucona w bukłak wypełniony ludzką krwią. Potem Saki już w sojuszu z Persami wojowali przeciwko Grecji i wsławili się w bitwie pod Termopilami. Odnosili sukcesy w wojnach z Aleksandrem Macedońskim, blokując drogę na Wschód „zdobywcy świata” za rzekę Jaksartes (Syr-daria).

W IV-III wieku p.n.e. Sakowie stworzyli na terytorium Kazachstanu swoje pierwsze państwo, którego centrum znajdowało się na terytorium Żetysu (Siedmiorzeczce) w południowo-wschodnim Kazachstanie. Mieli swoje własne pismo, swoją mitologię i wybitną sztukę na światowym poziomie, którą w literaturze nazywa się „sztuką zwierzęcego stylu”. Tematem sztuki były zwierzęta drapieżne i trawożerne oraz walka między nimi.

W pobliżu miasta Almaty rozkopano sakski kurhan Issyk, dobrze znany na całym świecie. Pod nim w grobie obłożonym kłódami ze świerku, na drewnianej podłodze leżały szczątki Sakskiego cesarza w ubraniu, pokrytym złotymi płytkami. Jego głowę zwieńczała wysoka, spiczasta czapka, ozdobiona obrazami skrzydlatych koni, które symbolizują słonecznego boga. Długi miecz i krótki kindżał składały się na jego broń.

I plemiona andronowskie i ich potomkowie Sakowie byli dalekimi przodkami Kazachów, a Usuni, którzy żyli w III wieku p.n.e., do III wieku n.e. do dzisiaj zachowali swoje imię w nazwie jednego z większych plemion kazachskich – Kazachi-Ujsuni i nadal mieszkają tam, gdzie kiedyś mieszkali starożytni Usuni w Żetysu.

Większość naukowców uważa, że plemiona andronowskie, Sakowie i Usuni byli Europejczykami. Na korzyść tej opinii przemawiają badania antropologiczne, ale już od połowy pierwszego tysiąclecia p.n.e. na stepach Eurazji, wliczając w to rejony Kazachstanu, pojawiają się przedstawiciele rasy mongoloidalnej, których liczba stale wzrastała.

Językowa sytuacja była również bardzo

skomplikowana. Przyjęło się uważać, że w ciągu pierwszego tysiąclecia p.n.e. populacja Kazachstanu używała głównie języków w indoeuropejskich i indoirañskich. Jednak teraz coraz bardziej umacnia się opinia, że między plemionami, zwłaszcza Saków i Usuni, istniały plemiona, które komunikowały się na bazie języków prototureckich.

W kurhanie Issyk w grobie „Złotego człowieka” znaleziono srebrną filiżankę, na której dnie wyryto napis składający się z 26 znaków. Nie został on jeszcze odczytany. Jedni naukowcy uważają, że jest on napisany w jednym z języków irańskich, inni, że w prototureckim. W każdym razie w tym czasie zaczęło się formowanie wyglądu i języka średniowiecznych i współczesnych Kazachów, ich psychologiczny stereotyp, wiele elementów ich kultury, bytu i zwyczajów narodowych.

Środek pierwszego wieku naszej ery stanowi najważniejszy kamień milowy w historii Kazachów i wszystkich Turków.

W średniowiecznym źródle tureckim, które powstało na cześć rozslawionego wojownika z cesarskiego rodu Kul-Tegin, tak mówi się o początku nowej epoki w Wielkim stepie: „Kiedy zostało

stworzone niebo na górze a na dole brunatna ziemia, między nimi obydwojma stworzeni zostali synowie ludzcy. Nad tymi synami zasiedli nad cesarstwem przodkowie Bumyn-kagan i Istemi-Kagan. Zasiadłszy na cesarstwo, oni ochraniaли państwo i tworzyli prawa tureckiego narodu”. Imperium starożytnych Turków rozciągało się od Oceanu Spokojnego do Morza Czarnego.

W tym czasie rozpoczyna się zmiana etnicznego otoczenia – przewagę zyskują plemiona turekojęzyczne, których centrum stał się Ałtaj.

W drugiej połowie VI wieku w źródłach pisanych utrwała się termin „turk” (w tłumaczeniu chińskim – tuzue, w języku sogdyjskim – turk). Badanie archeologiczne tureckich pomników pozwala porównać z konkretnymi tureckimi plemiennymi związkami. W Sajano-Ałtaju wyodrębniono archeologiczne kultury, porównywalne z wczesnymi Kirgizami, Kipczakami i Oguzami.

Na terytorium Kazachstanu od VI wieku do początku XIII wieku żyli, sukcesywnie wypierając się nawzajem aż do mongolskiego najazdu, Zachodnio-Tureckie, Turgeszkie i Karlukskie kaganaty, państwa Oguzów, Karachanidów, Kimaków i Kipczaków. Po mongolskim najazdzie na początku XIII wieku połączyły się ułusy Mongolskiego Imperium –

Dżuczi i Dżagataja (Czagataj, niem.: Tschagatay), z których powstało Ak-orda (biała horda) a potem chanatowi kazachskiemu.

Wszystkie te państwa miały przenikającą się gospodarkę. Plemiona hodowców bydła sąsiadowały z plemionami rolników, step i miasto uzupełniały się nawzajem.

Miasta Taraz, Otrar, Ispidżab (ang.: Ispidzhab) i Talhir znajdowały się na Wielkim Szlaku Jedwabnym, który łączył w starożytności i w średniowieczu Zachód ze Wschodem: Japonię, Koreę i Chiny z Azją Centralną, Iranem, państwem Seldżuków (ang.: Seldżuk), Rosją i Bizancjum.

Wzdłuż Wielkiego Szlaku Jedwabnego rozprzestrzeniły się nie tylko towary, ale i sztuka tańca i malarstwa, budownictwa i muzyki. Wzdłuż Szlaku przemieszczały się religie: manicheizm i buddyzm, chrześcijaństwo i islam, który to poczynając od VIII wieku staje się religią dominującą, a więc i religią Kazachów. Na brzegu Syr-Darii w mieście Turkiestanie w końcu XIV i początku XV wieku zostaje wzniesiona religijna świątynia Kazachów i wszystkich turekojęzycznych narodów – kompleks Hodja Ahmed Yasawi. Naród, który zamieszkiwał terytorium Kazachstanu, przyswajał sobie wszystkie idee i osiągnięcia różnych cywilizacji mieszkających na tym terenie. Ze swojej strony naród ten wniósł w spuściznę światowej kultury swoje osiągnięcia w gospodarce i kulturze – ruchomy dom-jurta, siodło i strzemiona dla konia, sztukę wojenną, wzornictwo dywanowe, srebrne ozdoby, melodyjne piosenki i muzykę przypominającą bieg stepowych koni.

W czasach obecnych starożytna kraina Kazachów przeżywa okres rozwoju i становienia swojej państwowości, gospodarki i kultury, dąży do zajęcia godnego miejsca w światowej społeczności.

Myślę, że dobrym pomysłem była by integracja młodzieży w wieku gimnazjalnym z Kazachstanu i Polski. Oba te państwa posiadają bogatą historię oraz kulturę. Polacy mogliby się nauczyć wrażliwości na piękno natury, sztuki tańca i malarstwa, budownictwa i muzyki. Ważną cechą dominującą u Kazachów jest tolerancja, stanowiąca wśród nich istotny element. Na ich terenach splatają się takie religie jak: manicheizm i buddyzm, chrześcijaństwo i islam. Pogodzenie kultów jakże odmiennych wyznań jest nie lada wyzwaniem. Im się to w zupełności udało. Polako m brakuje tolerancji. Często widząc osobę innego koloru skóry czy też innego wyznania, potrafią być

arogancy i beczelni. Stawiają się na wyższej pozycji, wyśmiewają daną kulturę, nawet jej nie znając.

To ogromny błąd i wstyd dla Polaków. Nie mamy prawa porównywania ludzi, bo każdy stanowi indywidualność. Podobnie jest z wyznaniem. Każda opiera się na innej tradycji. Inna nie znaczą gorsza. Ta różnorodność stanowi bogactwo i piękno świata.

Zarówno w Polsce jak i w Kazachstanie znajdują się piękne budowle godne uwagi. Przedstawiają one różne style architektoniczne oraz epoki.

Myślę, że taka wymiana i pokazanie młodzieży czegoś nowego będzie miało ogromny wpływ na ich rozwój intelektualny. Poszerzyliby swoje horyzonty, nauczyliby się nowych rzeczy.

PLAN WYMIANY MŁODZIEŻOWEJ Z KAZACHSTANEM

autor: Monika Rogacin

DZIEŃ PIERWSZY

7:00- Zakwaterowanie w hotelu „Delfin”;
8:30- Śniadanie;
10:30- Wizyta w Publicznym Gimnazjum nr 3 w Białej Podlaskiej, spotkanie z młodzieżą;
12:00- Zwiedzanie Muzeum Południowego Podlasia, Biblioteki Publicznej oraz Galerii Podlaskiej;
14:30- Obiad w restauracji „Styłowa”;
15:30- Czas wolny;
17:30- Kino „Merkury”- 10,000 B.C.;
20:20- Powrót do hotelu, kolacja;

DZIEŃ DRUGI

8:30- Śniadanie;
10:00- Wyjazd do Kodnia;
10:45- Zwiedzanie Sanktuarium Matki Bożej w Kodniu;
12:00- Czas wolny;
13:00- Obiad w Domu Pielgrzyma w Kodniu;
14:30- Wyjazd z Kodnia;
15:20- Powrót do hotelu, czas wolny;
17:00- Kolacja;
18:00- Dyskoteka w klubie „Fregata”;
22:00- Planowany powrót do hotelu;

DZIEŃ TRZECI

8:30- Śniadanie;
9:30- Spotkanie z członkami Europejskiego Stowarzyszenia Kultury Białskiej;
12:00- Wizyta w Publicznym Gimnazjum nr 2 w Białej Podlaskiej;
14:00- Obiad w hotelu;
15:00- Wyjazd do Leśnej Podlaskiej;
16:00- Zwiedzanie Sanktuarium;
17:00- Czas wolny;
18:00- Powrót do hotelu;
19:00- Kolacja;

DZIEŃ CZWARTY

8:30- Śniadanie;
9:30- Wyjazd z hotelu;
10:15- Park Krajobrazowy Przełom Bugu;
12:30- Serpelicę;
13:45- Obiad w Serpelicach;
14:45- Czas wolny;
16:30- Zajęcia sportowe;
18:00- Powrót do hotelu;
18:30- Kolacja;

DZIEŃ PIĄTY

8:30- Śniadanie;
10:15- Wyjazd do Lublina;
14:00- Zakwaterowanie w hotelu „Victoria”;
15:00- Obiad w hotelu;
16:00- Wystawa „Lublin z uśmiechem”
18:00- Powrót do hotelu;
18:30- Kolacja;

DZIEŃ SZÓSTY

8:30- Śniadanie;
10:00- Koncert finałowy Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Wokalistów i Zespołów Wokalnych „Debiuty”
13:00- Obiad w hotelu;
14:00- Teatr Muzyczny w Lublinie „Zemsta nietoperza”;
17:00- Powrót do hotelu;
18:00- Kolacja.